

**Rapportage resultaten toezicht CI's BRL9500 W en U (basis- en detailmethode) over 2023
(vastgesteld door het CCvD van InstallQ op 22-05-2024)**

Voor u ligt de rapportage met de resultaten over 2023 van het toezicht van de certificatie-instellingen op de afgegeven energieprestatierapporten conform BRL9500 W en U. In deze rapportage treft u aan:
A een samenvatting van de resultaten, en een inblik in het vervolg
B de resultaten over 2023
C een nadere vergelijking van de percentages kritieke afwijkingen over 2023 met die van 2022 en een vergelijking van de resultaten met en zonder de (per CI) top 3 van slechts presterende adviseurs (percentage meeste kritieke afwijkingen).

Samenvatting

Woningbouw: het totaal percentage kritieke afwijkingen ligt met 7,2% op eenzelfde niveau als in 2022. Het percentage kritieke afwijkingen als gevolg van de overschrijding van de toegestane afwijking op EP2 ligt iets lager dan in 2022 (5,3% versus 6,5%). Het verschil tussen de percentages kritieke afwijkingen in de basis- of detailopname is in 2023 (5%) groter dan in 2022 (3%). Bij de detailopnames worden substantieel minder fouten gemaakt. Bij grotere certificaathouders (> 10.000 energieprestatierapporten per jaar) zijn in 2023 relatief meer kritieke afwijkingen geschreven dan in 2022. De categorie certificaathouders tussen 1.000 en 10.000 energieprestatierapporten) doet het in 2023 wat beter dan in 2022.

Utiliteitsbouw: het totaal percentage kritieke afwijkingen is licht gedaald (van 10,9% in 2022 naar 9,6% in 2023). Het percentage kritieke afwijkingen als gevolg van de overschrijding van de toegestane afwijking op EP2 ligt ook lager (7,3% versus 8,8% in 2022). Er is ook hier verschil tussen de basis en detailopname (de detailopname heeft gemiddeld 4% minder kritieke afwijkingen). Ten opzichte van 2022 is het verschil echter niet groter geworden.

Per kritieke afwijking in de woningbouw worden er gemiddeld 4,5 fouten gemaakt. Verreweg de meeste fouten worden gemaakt bij de opname van de kenmerken van de thermische schil per rekenzone (bepaling oppervlakten, perimeter bg, begrenzing, oriëntatie, hellingshoek, Rc-/U waarde, kwaliteit isolatie etc. (H8.2 ISSO 82.1)

Per kritieke afwijking in de utiliteitsbouw worden er gemiddeld 3 fouten gemaakt. Net zoals bij woningbouw worden de meeste fouten gemaakt bij de opname van de thermische schil per rekenzone (bepaling oppervlakten, perimeter bg, begrenzing, oriëntatie, hellingshoek, Rc-/U waarde, kwaliteit isolatie etc. (H8.2 ISSO 75.1). De verschillen met andere type fouten is echter veel minder groot. De absolute getallen c.q. de verschillen in de fouten per "categorie" moeten worden gezien in het licht van het aantal parameters per categorie en het aantal keer dat deze opgenomen moeten worden.

Lang niet altijd mo

Twee certificatie-instellingen eten alle parameters opgenomen worden. Deze weging is niet gemaakt. hebben elk twee certificaten (W-B en W-D) ingetrokken als gevolg van het structureel niet voldoen aan de eisen van de BRL9500-W en U. In totaal gaat het dus om 4 certificaten. Bij de woningbouw zijn er enkele certificaathouders geweest die hun certificatie-overeenkomst zelf hebben beëindigd. Daar is geen sprake van geweest in de utiliteitsbouw.

Uit een nadere analyse blijkt dat de invloed van enkele certificaathouders op het percentage kritieke afwijkingen in de woningbouw substantieel is (zie C). Als bij alle certificatie-instellingen de drie slechts presterende certificaathouders uit de cijfers worden gehaald (over 4 certificatie-instellingen gaat het om 12 certificaathouders), dan vermindert het totaal percentage kritieke afwijkingen van 7,2% naar 4,9%, en het percentage kritieke afwijkingen op EP2 van 5,3% naar 3,8%. Daarmee liggen de percentages aardig in de buurt van de door het Ministerie van BZK gewenste 5%.

N.B. Overigens vormen deze 12 certificaathouders niet de top 12. Dit doordat het aantal gecontroleerde energieprestatie-rapporten per CI sterk verschilt en de top 3 slechts presterende certificaathouders van de ene CI minder slecht kan presteren dan bijvoorbeeld de top 6 van een andere CI.

Vervolg

De resultaten van deze monitoringrapportage worden gebruikt in de verdere verbetering en /of aanscherping van de Beoordelingsrichtlijnen BRL9500-W en U. Per 1 juli 2024 worden naar verwachting nieuwe versies van de beoordelingsrichtlijnen door het Ministerie van BZK aangewezen waarbij onder andere de kwalitatieve gronden om een kritieke afwijking te schrijven worden uitgebreid. Daarnaast:

- worden adviseurs die in de woningbouw energieprestatie-rapporten afgeven vaker, en vaker op locatie door de certificatie-instelling worden gecontroleerd.*
- gaan er in het organisatorische vervolgonderzoek door de certificatie-instelling extra dossiercontroles uitgevoerd worden, specifiek gericht op het onderzoeken of de implementatie van het kwaliteitssysteem tot de gewenste kwaliteit van de projectdossiers leidt.*
- heeft de certificatie-instelling meer mogelijkheden om adviseurs die bewust fouten maken aan te pakken en te sanctioneren met projectcontroles, met als ultimo mogelijkheid de intrekking van het vakbekwaamheidsbewijs door InstallQ.*
- worden de eisen aan de interne auditor aangescherpt.*

InstallQ heeft er vertrouwen in dat al deze maatregelen leiden tot verbetering van de kwaliteit van het energielabel.

Daarnaast wordt in 2024 verder gewerkt aan nieuwe verbetermaatregelen. Het lijkt erop dat een kleine groep slecht presterende certificaathouders een groot effect heeft op de resultaten. Vanuit InstallQ zal in overleg met de andere partijen binnen het EPG-stelsel verder nagedacht worden over het beter in beeld krijgen van de slechts presterende certificaathouders en adviseurs, als ook over mogelijke nieuwe maatregelen zoals een bonus/malus regeling. De malus bestaat nu al in de vorm van extra projectcontroles, over een eventuele bonus zal verder worden gesproken. Een werkgroep vanuit de Technische Commissie zal zich gaan buigen over de toekomstige monitoringrapportage, mede in het licht van de sturingsinformatie zoals het Ministerie van BZK deze van InstallQ vraagt aan te leveren. Daarnaast wordt er op verzoek van het Ministerie door InstallQ, in nauw overleg met het Ministerie, RVO en NEN, gewerkt aan uitbreiding van een meer laagdrempelige, en breder toegankelijke klachtenprocedure.

B. Rapportage

Tabel 1: Ontwikkelingen Woningbouw						
Aantal controles en resultaat controles	BRL-9500 W Basismethode	BRL9500-W Detailmethode	BRL9500-02 maatwerkadvies	Nieuw maatwerkadvies		Totaal
	aantal	aantal	aantal	aantal		
Aantal gecontroleerde certificaathouders	167	110	29	14		320
Aantal gecontroleerde energieprestatierapporten	2305	909	0	14		3228
Aantal certificaathouders met sanctie nav kritieke afwijkingen organisatiegerichte controle (extra controle)	6	2	0	0		8
Aantal certificaathouders met sanctie na kritieke afwijkingen projectgerichte controle (extra controle)	60	17	0	0		77
Aantal certificaathouders geschorst	4	3	1	0		8
Aantal certificaathouders waarvan certificaat is ingetrokken	2	1	0	0		3
Totaal aantal gecontroleerde energieprestatierapporten met een kritieke afwijking waarvan	200	31	0	0		231
1. Absolute of relatieve afwijking van indicator Primair Fossiel Energiegebruik afwijkt van toegestane waarden BRL9500 W (B + D) en nieuw maatwerkadvies	126	16				142
2. met 5 of meer niet kritieke afwijkingen	51	9				60
3. met een afwijking zowel op 1. toegestane waarden BRL 9500-W als 2. ≥ 5 niet-kritieke afwijkingen	15	5				20
4. met een afwijking op basis van de kwalitatieve criteria in 7.2.6.2	8	1				9
Totaal aantal maatwerkadviezen niet akkoord (kritieke afwijking), waarvan	0	0	0	0		0
1. Afwijking > 8% (geldt alleen nog voor maatwerkadvies volgens BRL9500-02)	0	0	0	0		0
2. Afwijking op basis van artikel 7.3.6.2 volgens BRL9500-MWA-W	0	0	0	0		0
Aantal ingetrokken energieprestatierapporten of maatwerkadviezen (bij intrekking van het certificaat door de certificerende instelling)	2689	1782	0	0		4471

Tabel 2: Ontwikkelingen per "afzetcategorie" woningbouw (basis- en detailmethode)	Jaarlijks aantal geregistreerde energieprestatierapporten woningbouw (basis en detailmethode samen)				Totaal
	0-1000	1000 - 10000	> 10000		
Aantallen controles en resultaat controles	Aantal	Aantal	Aantal		
Aantal gecontroleerde certificaathouders	111	68	12		191
Aantal gecontroleerde energieprestatierapporten	769	1552	893		3214
Aantal certificaathouders met sanctie nav kritieke afwijkingen organisatiegerichte controle (extra controle)	5	0	0		5
Aantal certificaathouders met sanctie na kritieke afwijkingen projectgerichte controle (extra controle)	21	32	11		5
Aantal certificaathouders geschorst	2	3	0		5
Aantal certificaathouders waarvan certificaat is ingetrokken	1	2	0		3
Aantal gecontroleerde energieprestatierapporten niet akkoord, waarvan	54	87	86		227
1. Absolute of relatieve afwijking van indicator Primair Fossiel Energiegebruik afwijkt van toegestane waarden BRL9500 W (B + D)	33	71	38		142
2. > 5 niet-kritieke afwijkingen	11	9	41		61
3. Afwijking op zowel 1 als 2.	5	7	7		19
4. met een afwijking op basis van de kwalitatieve criteria in 7.2.6.2	6	2	1		9
Aantal ingetrokken energieprestatierapporten of maatwerkadvisen (bij intrekking van het certificaat door de certificerende instelling)	1271	3186	14	0	4471

Tabel 3: Ontwikkelingen Utiliteitsbouw

Aantal controles en resultaat controles	BRL-9500 U Basismethode	BRL9500-U Detailmethode	BRL9500-04 maatwerkadvies	Nieuw maatwerkadvies utiliteitsbouw	Totaal
	aantal	aantal	aantal	aantal	
Aantal gecontroleerde certificaathouders	136	79	20	18	253
Aantal gecontroleerde energieprestatierapporten	1201	215	4	6	1426
Aantal certificaathouders met sanctie nav kritieke afwijkingen organisatiegericht (extra controle)	6	2	0	0	8
Aantal certificaathouders met sanctie na kritieke afwijkingen projectgericht (extra controle)	42	11	0	0	53
Aantal certificaathouders geschorst	4	2	1	0	7
Aantal certificaathouders waarvan certificaat is ingetrokken	0	0	0	0	0
Aantal gecontroleerde energieprestatierapporten niet akkoord, waarvan	123	14	0	0	137
1. Absolute of relatieve afwijking van indicator Primair Fossiel Energiegebruik afwijkt van toegestane waarden BRL9500-U	71	4	0	0	75
2. ≥ 5 niet kritieke afwijkingen	26	7	0	0	33
3. met een afwijking zowel op 1. toegestane waarden BRL9500 U als 2. ≥ 5 niet-kritieke afwijkingen	26	3	0	0	29
4. met een afwijking op basis van de kwalitatieve criteria in 7.2.6.2	0	0	0	0	0
Totaal aantal maatwerkadviezen niet akkoord (kritieke afwijking), waarvan	0	0	0	0	0
1. Afwijking > 8% (geldt alleen nog voor maatwerkadvies volgens BRL9500-04)	0	0	0	0	0
2. Afwijking op basis van artikel 7.3.6.2 volgens BRL9500-MWA-U	0	0	0	0	0
Aantal ingetrokken energieprestatierapporten of maatwerkadviezen (bij intrekking van het certificaat door de certificerende instelling)	0	0	0	0	0

Tabel 4: Reden intrekking certificaat door CI	BRL9500-W (basis)	BRL9500-W (detail)	BRL9500-02 (maatwerk)	BRL9500-U (basis)	BRL9500-U (detail)	BRL9500-94 (maatwerk)
	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal	aantal
Certificaathouder lost afwijking niet op	1	1	0	0	0	0
Certificaathouder betaalt rekening niet	0	0	0	0	0	0
Certificaathouder beëindigt certificatie-overeenkomst	3	1	6	0	0	0
Anders, nl.....	1	1	0	0	0	0
Anders, nl.....	0	0	0	0	0	0
Totaal	5	3	6	0	0	0

Gemaakte fouten woningbouw (BRL9500-W basis + detail)

Tabel 5: Kunt u ten aanzien van de in de woningbouw geregistreerde energieprestatierapporten aangeven hoe vaak een bepaald type fout heeft bijgedragen aan het ontstaan van een kritieke afwijking (ongeacht welke categorie (aantal kWh/m ² / 5 of meer niet-kritieke afwijkingen)	Aantal keer fout	Toelichting, wat valt op
Type fout		
1. Schematisering woningen/woongebouwen (bepalen thermische zone, klimatiseringszone en rekenzone + algemene kenmerken (H7 ISSO 82.1)	49	Fouten worden met name gemaakt bij de bepaling van de klimatiseringszone en wat er wel of niet bij hoort. AOR en AVR
2. Opname algemene gegevens rekenzone en thermische eigenschappen (bouwjaar, renovatiejaar, infiltratie rekenzone, gebouwhoogte, bouwlagen, type draagconstructie) (H8.1. ISSO 82.1)	166	Renovatiejaar wordt onterecht wel of juist niet gebruikt. Type draagconstructie wordt vaak verkeerd ingeschat. Gebouwhoogte gaat vaak fout, renovatiejaar te snel toegepast. Aantal keer renovatiejaar niet juist toegepast. Aangrenzende ruimtes onjuist.
3. Opname kenmerken thermische schil per rekenzone (bepaling, oppervlakten, perimeter bg, begrenzing, oriëntatie, hellingshoek, Rc-/U waarde, kwaliteit isolatie etc. (H8.2 ISSO 82.1)	343	Onterecht gebruik maken van RC waarde of verkeerde RC waarde gebruiken. Hierbij worden kwaliteitsverklaringen en de daarvan afgeleide waarden ook verkeerd toegepast. Bepaling van oppervlakte gaat meestal wel goed behalve die keren dat ruimten niet goed worden beoordeeld en dus niet meegenomen worden. Matig bewijs voor bepalen RC Gebouwdelen vergeten. Verder o.a. geen bewijs van isolatie aanwezig
4. Opname installatiegegevens ruimteverwarming per rekenzone (H9 ISSO 82.1)	103	Fouten bij leidingisolatie, hulpenergiesystemen niet opgenomen, type verwarming niet goed opgenomen en daarbij ook niet het juiste temperatuurniveau. Leidingen door onverwarmde ruimten niet goed opgenomen. Preferente systeem, leidingen AOR, temperatuur
5. Opname ruimtekoeeling (opwekking, distributie en afgifte) (H10 ISSO 82.1)	58	Aanwezige koeling in woningen niet goed opgenomen, afgiftesysteem niet goed opgenomen Dx in de ruimte of watergedragen systeem door elkaar gebruikt
6. Opname ventilatiesystemen (type, ventilatie debiet, luchtbehandelingskast, distributie, ventilatoren, zomernachtventilatie) (H11 ISSO 82.1)	132	Gelijkstroom/wisselstroom niet goed, type ventilatiesysteem en luchtdichtheid en positie kanalen niet goed opgenomen. Wissel- of gelijkstroom, buitenaansluiting WTW Type ventilatie onjuist of niet onderbouwd
7. Bepaling warmtapwaterinstallatie (opwekking, distributie en afgifte, wtw uit douchewater) (H13 ISSO 82.1)	156	Type opwekker en leidinglengte niet goed opgenomen. Label voorraadwater, circulatieleidingen Circulatieleiding onjuist. Boiler niet opgenomen. Zonneboiler onjuist
8. Gebouwgebonden energieproductie (H15 ISSO 82.1)	81	Aantal PV panelen en specificaties panelen niet goed opgenomen. Geen bewijs voor merk en type. Kwaliteitsverklaring niet juist gebruikt
9. Beschaduwung (H16 ISSO 82.1)	11	Beschaduwung niet goed beoordeeld en/of volledig vergeten op te nemen.
Totaal aantal energieprestatierapporten woningbouw niet akkoord bevonden (zie tabel 1)	231	
Totaal aantal tekortkomingen (* =optelsom 1 t/m 9)	1026	
Totaal aantal gecontroleerde energieprestatierapporten	3214	

Gemaakte fouten utiliteitsbouw (basis + detailmethode BRL9500-U)

Tabel 6: Kunt u ten aanzien van de in de utiliteitsbouw geregistreerde energieprestatierapporten aangeven hoe vaak een bepaald type fout heeft bijgedragen aan het ontstaan van een kritieke afwijking (ongeacht welke categorie (aantal kWh/m ² / 5 of meer niet-kritieke afwijkingen)	Aantal keer fout	Toelichting, wat valt op
Type fout		
1. Schematisering utiliteitsgebouwen (bepalen thermische zone, klimatiseringszone en rekenzone + algemene kenmerken (H7 ISSO 75.1)	38	Klimatiseringszone, rekenzone en gebruiksfuncties niet goed opgenomen. Indeling klimatiseringszones, niet-geklimatiseerde ruimtes Rekenzones onjuist
2. Opname algemene gegevens rekenzone en thermische eigenschappen (bouwjaar, renovatiejaar, infiltratie rekenzone, gebouwhoogte, bouwlagen, type draagconstructie) (H8.1. ISSO 75.1)	63	Verkeerde keuze bij type draagconstructie, bouwtype en bouwjaar niet juist. Gebouwhoogte gaat vaak fout, renovatiejaar te snel toegepast Spouw vergeten
3. Opname kenmerken thermische schil per rekenzone (bepaling, opperlakten, perimeter bg, begrenzing, oriëntatie, hellingshoek, Rc-/U waarde, kwaliteit isolatie etc. (H8.2 ISSO 75.1)	94	Begrenzings bij vloeren niet goed opgenomen. Dak, gevel en vloer opname RC waarde niet goed bepaald. Veel fouten bij kozijn/beglazing opnamen, fouten bij overstek bepaling. Isolatie onjuist of niet aangetoond.
4. Opname installatiegegevens ruimteverwarming per rekenzone (H9 ISSO 75.1)	53	Veel fouten bij de regeling van de verwarming, type verwarming en afgiftesysteem. Fouten bij pompvermogens en beoordelen van leidingen. Aanvoertemperatuur, wel of niet
5. Opname ruimtekoeling (opwekking, distributie en afgifte) (H10 ISSO 75.1)	23	Afgiftesysteem bij koeling niet correct bepaald, regeling van de koeling niet goed bepaald. Distributie gaat vaak fout
6. Opname ventilatiesystemen (type, ventilatiedebiet, luchtbehandelingskast, distributie, ventilatoren, zomernachtventilatie) (H11 ISSO 75.1).	30	Veel fouten bij type ventilatiesysteem. LBK niet correct opgenomen, enkel-wisselstroom niet goed bepaald. Buitenaansluiting ,aanvoerkanalen buiten worden vaak vergeten. Type WTW onjuist, onjuist debiet
7. Opname bevochtiging en ontvochtiging (H12 ISSO 75.1)	1	
8. Opname warmtapwaterinstallatie (opwekking, distributie en afgifte, wtw uit douchewater) (H13 ISSO 75.1)	47	Type opwekker niet goed beoordeeld, aanwezige voorraadvaten niet goed opgenomen. Label voorraadvaten, circulatieleidingen, compleet toestel of juist niet
9. Opname verlichtingsinstallaties (H14 ISSO publicatie 75.1)	54	Vooral veel fouten bij opgenomen vermogen per zone en per GBO. Fouten bij schakeling. er wordt niet genoeg moeite genomen om juiste vermogens te bepalen
10. Gebouwgebonden energieproductie (H15 ISSO 75.1)	8	Aantal PV panelen en/of het wattage niet correct opgenomen Geen bewijs voor merk en type
11. Beschaduwning (H16 ISSO 75.1)	1	
Totaal aantal energieprestatierapporten utiliteitsbouw niet akkoord bevonden (zie tabel 3)	137	
Totaal aantal tekortkomingen (* =optelsom 1 t/m 11)	412	
Totaal aantal gecontroleerde energieprestatierapporten	1416	

Klachten

CI 1

1) Klacht over uitkomst label door onwetendheid van de klager en niet juist beantwoorden van de vragen door de EP adviseur. Na telefonisch contact met de CI is de klacht telefonisch afgehandeld. 2) Klacht over het niet correct doorvoeren van later aangebrachte verbeteringen. Betreffende CH heeft dit alsnog correct doorgevoerd en de opname opnieuw geregistreerd. 3) Klacht betreffende manier van afhandeling van vragen van de opdrachtgever over de uitkomst van de berekening. Na tussenkomst CI zijn de openstaande vragen alsnog beantwoord en is het dossier gesloten. 4) Klacht over een oud certificaathouder waarvan de energieprestatie berekeningen zijn ingetrokken. Klager heeft nu geen label meer. Klager doorgestuurd naar andere CI waar oud certificaathouder nu gecertificeerd is en/of via koepelconstructie is aangesloten. 5) Klacht van een opdrachtgever over het gevoel dat gestelde vragen over de energieprestatieberekening niet correct beantwoord worden door de CH. CI heeft de gevoerde communicatie beoordeeld en kan niet anders concluderen dat de gestelde vragen correct zijn beantwoord. Klager snapte de methode niet en begreep niet dat de EP adviseur zich aan het opnameprotocol diende te houden. Klacht kunnen sluiten nadat wij dit gecommuniceerd hebben met klager. 6) Opdrachtgever heeft geen energieprestatierapport ontvangen. Na beoordeling klacht bleek het e-mailadres niet correct te zijn. CH heeft alsnog het rapport verzonden. 7) Klacht van een EP adviseur dat een concurrent een andere EP2 uitkomst heeft dan hijzelf bij een vergelijkbare woning. Andere EP adviseur is geen bekende van CI. Label wat door onze CH is afgemeld beoordeeld vanaf dossier en geen bijzonderheden geconstateerd. Dit teruggekoppeld naar klager. 8) PV-panelen niet meegenomen in de berekening, terwijl deze al wel besteld waren maar nog niet geïnstalleerd. Klager netjes beantwoord en dossier gesloten. 9) klacht over de aanwezigheid van een label bij aankoop van de woning. De nieuwe eigenaar wilde het dossier opvragen, toen bleek het dossier verdwenen te zijn. CH heeft een nieuwe opname uitgevoerd. Klacht hiermee gesloten. 10) klacht over de opname en het vergeten door te voeren van diverse gegevens die wel verstrekt zijn door de opdrachtgever. CH heeft dit opgelost. 11) klacht over inhoud label, na uitleg door CH klacht gesloten. 12) Diverse klachten kwestie Groningen vanuit o.a. Robin Hood. Kwestie loopt nog.

CI 2

In 2023 zijn er 8 klachten/meldingen binnengekomen.

- 1 klacht van een CH die het niet eens was met een kritieke afwijking.
- 2 klachten die te maken hadden met de zaak in Groningen. Deze klacht was gericht aan meerdere CI's
- 1 klacht over labels die waren ingetrokken (vanwege intrekken certificaat van CH)
- 3 klachten/meldingen over energielabels die onjuist zouden zijn
- 1 klacht over een label dat zou zijn afgegeven door een geschorst bedrijf

CI 3

Wat betreft klachten zijn er geen officiële klachten binnengekomen. Wel kan het volgende worden gedeeld.

- Een PV-casus is niet binnengekomen als klacht, maar wel geregistreerd als klacht. Deze casus is uitvoerig besproken door de betrokken partijen en uiteindelijk is er een uitspraak geweest.
- Opdrachtgever heeft aangegeven dat de adviseur zijn HR++ ramen niet heeft gewaardeerd omdat op het label een u-waarde van 1.8 $W/(m^2 \cdot K)$ vermeld staat. Opdrachtgever was van mening dat dit 1.2 moet zijn. Na mijn uitleg dat de waarde 1.2 betrekking heeft op alleen het glas zonder het kozijn, was het voor de opdrachtgever duidelijk dat de adviseur correct gehandeld heeft.

CI 4

Heeft geen klachten ontvangen over certificaathouders in 2023.

Overige opmerkingen/analyse

CI 1 (is niet dezelfde CI 1 als bij “klachten”)

Wat gaat niet goed (of wordt vaak vergeten) bij de certificaathouders:

- (1) BRL 4.3 maximaal 2 adviseurs betrokken bij de opname, berekening en registratie van energieprestatie-rapporten
- (2) BRL 4.3.5 registratie binnen 3 maanden na opname datum
- (3) BRL 4.3.6 meeleveren uitdraai uitvoerfile van rekenprogramma
- (4) BRL 6.7.4 dossier bijlage 3 (de onderbouwing om conform hoofdstuk 6.10 van ISSO-publicatie 82.1 “in te klappen”)
- (5) BRL 6.7.4 dossier bijlage 3 (een overzicht met beschikbaar gestelde gegevens door de opdrachtgever (formulier of email, zie voorbeeld bijlage G, ISSO 82.1, en wie de gegevens heeft aangeleverd

Dit gaat wel goed, maar kost de CH veel moeite om aantoonbaar te maken:

- (1) BRL 5.3 aantonen registratie en zichtbaarheid van de adviseurs in het Centraal Register Techniek en aantonen registratie in het landelijk gegevensbestand.

Met betrekking tot de inhoud van het schema:

- (1) De BRL 9500-U en W zouden verduidelijkt kunnen worden m.b.t. de sancties bij niet-kritieke afwijkingen bij projectcontroles. De sancties bij niet-kritieke afwijkingen bij het organisatiegerichte onderzoek staan wel beschreven; bij niet-kritieke afwijkingen bij projectcontroles echter niet.
- (2) idem met betrekking tot consequenties van beëindiging certificatie voor nog te controleren 'labels'.

CI2 (is niet dezelfde C2 als bij “klachten”)

- Als 10% of meer van de gebruiksoppervlakte van het gebouw uit de functie magazijn bestaat, dan dient dit als industrie te worden beschouwd. In de praktijk kom je adviseurs tegen die deze regel helemaal niet kennen en dus niet toepassen. Er wordt overheen gelezen. Het is dan ook beschreven als één van de opmerkingen onder tabel 7.2 van ISSO 75.1.
- Een ander aspect waar in de ISSO (zowel 82.1 als 75.1) overheen gelezen wordt is hoe om te gaan met warmteverliezen van voorraadvaten. Adviseurs zoeken het label op en voeren dat in. Het is bij de meeste adviseurs totaal onbekend dat het toekennen van een label aan een voorraadvat alleen van toepassing is op vaten met een fabricagejaar van 2016 of later.
- Op het gebied van verlichting vallen ook een paar dingen op. Conform protocol dient eerst gekeken te worden naar armatuurvermogens. Indien onbekend, dan kan gekeken worden naar lampvermogens. In de praktijk wordt vaak gelijk naar het lampvermogen gekeken. Een ander punt wat verlichting betreft (vooral LED): soms wordt er geen onderzoek gedaan naar het vermogen en wordt te makkelijk gekozen voor een forfaitaire invoer. Dit hakt erin, vooral als het pand voorzien is van LED-verlichting.
- Gebouwhoogte blijft een aspect dat vaak fout wordt ingevoerd, ook voor aanvragen omgevingsvergunning. Gebouwhoogte bepalen wordt als redelijk simpel ervaren en men gaat er dan te snel doorheen. Dakopstanden worden niet meegenomen, de schoorstenen dan weer wel.
- Distributie bij koeling is een terugkerend punt dat nog steeds niet altijd goed gaat. Er is gebrek aan kennis als het gaat om dit punt. Vaak worden de leidingen met koudemiddel als leidingen met water beoordeeld. En andersom bij koelmachines (watergedragen systeem) worden de leidingen uit de machine richting de LBK onterecht bestempeld als koudemiddelleidingen.
- Soms wordt er te makkelijk omgegaan met renovatiejaar. Er wordt te snel voor gekozen zonder dat het beslisdiagram goed doorlopen wordt. Renovatiejaar is een aspect dat veel invloed heeft.
- De termen thermische zone en thermische schil worden niet altijd goed begrepen. Vooral als er bepaald moet worden of een overige ruimte een AOR of een AVR is.
- Onverwarmde kelder is conform het protocol kruipruimte. In de praktijk wordt dit vaak niet correct doorgevoerd.
- Buitenaansluiting van de WTW als de LBK buiten staat is per definitie 0 meter, dit wordt bijna altijd als onbekend ingevoerd. En de kanalen die na de WTW nog doorlopen door buitenlucht worden vaak niet ingevoerd. Dit wordt vaak vergeten. Hoe dient te worden omgegaan met een buitenaansluiting van een WTW die buiten de thermische zone valt, maar niet buiten opgesteld staat? Bijvoorbeeld in een industriehal.
- Technische ruimte is vaak een aangrenzend sterk geventileerde ruimte, wordt als AOR gezien.
- Prioritering van warmte- en koudesystemen gaat niet altijd goed, er is veel verwarring over.
- Grootkeukens worden vaak niet correct beoordeeld.
- Er is onduidelijkheid over casco winkelpanden. Winkelpanden zoals slagerijen hebben geen warmteafgiftesysteem, hoe dient hiermee te worden omgegaan?
- Bij het bepalen van de RC-waardes van constructies, worden de berekeningen goed uitgevoerd. Het probleem zit nog steeds vaak in de

onderbouwing van de ingevoerde variabelen, zoals lambda-waardes en isolatiediktes. De stappen uit hoofdstuk 8 worden niet goed gevolgd om tot de juiste onderbouwing te komen. Veel adviseurs ervaren dit als lastig en overdreven, terwijl het niet veel uitmaakt op het resultaat. De 10%-regel wordt wel goed gehanteerd. Het ontbreken van de juiste onderbouwing komt ook vaak voor bij het bepalen van U-waardes van ramen. Het zijn situaties die heel aannemelijk zijn, maar niet volgens de stappen van ISSO.

CI 3 (is niet dezelfde CI 3 als bij “klachten”)

Bij analyse van de cijfers valt op dat het aantal kritieke afwijkingen EP-WB niet echt gedaald is ten opzichte van vorige jaar. Bij de EP-WB methode zijn er drie CH's die ver boven het gemiddelde uitkomen voor wat betreft het aantal kritieke afwijkingen. Dit heeft een directe invloed op het totale gemiddelde. Als ik de cijfers van deze drie CH's eruit haal dan kom ik op een gemiddelde 8,6% aan KT's. Vervolgens zijn er nog drie CH's die ook relatief hoger scoren dan gemiddeld. Als ik deze aantallen er ook nog vanaf haal dan kom ik op een gemiddelde uit van 6,7%. Dus het percentage wordt redelijk sterk beïnvloed door 6 van de 60 EP-WB certificaathouders

1) We zien wel een langzame kwaliteitsverbetering in de markt ontstaan. Met name bij partijen die ook de detailmethode beheersen. 2) Vanuit onze inspecties merken we kwaliteitsverschil tussen opnames en uitwerkingen die gedaan zijn door 1 adviseur of opnames die uitgewerkt worden door een andere EP adviseur dan de opname EP-adviseur. Zodra er twee (of soms meer) EP-adviseurs zijn betrokken is de kans op afwijkingen groter. 3) Er zijn signalen dat er in de markt nog steeds gewerkt wordt met ongediplomeerde adviseurs. We hebben recent opnieuw een bericht aan al onze CH's gestuurd dat dit niet toegestaan is. 4) Helaas is het nog steeds mogelijk dat EP-adviseurs die eruit worden gezet bij koepelorganisaties of CH's die geschorst worden, nog steeds door kunnen werken in deze branche. Ze stappen over naar een andere koepel of na schorsing melden ze zich aan bij een koepel, die niet bij de CI is aangesloten en zijn daarmee tijdelijk buiten beeld. De huidige BRL en de aankomende BRL zijn wel een verbetering t.o.v. de eerdere versies maar ik vermoed dat dit nog steeds een probleem blijft. Over het algemeen is SKG-IKOB van mening dat er een behoorlijke kwaliteitsslag is gemaakt de afgelopen jaren. We moeten echter niet het beeld hebben dat we een foutloos systeem kunnen hebben. Waar mensen werken, worden fouten gemaakt. We zouden mogelijk ook eens na kunnen denken over bedrijfsspecifieke maatregelen voor bedrijven die meer dan gemiddeld percentage aan afwijkingen hebben. De BRL schrijft heel generiek voor hoe er extra gesanctioneerd moet worden bij afwijkingen. Daar lijden ook bedrijven onder die af en toe een kritieke afwijking hebben.

CI 4: van deze CI is nog geen kwalitatieve analyse ontvangen.

C. Nadere analyse

Er is een vergelijking gemaakt tussen de percentages 2023 en die van 2022 en het laatste half jaar van 2021.

Ontwikkeling percentages kritieke afwijkingen 2023 in vergelijking met 2022 en 2021

Percentages kritieke afwijkingen*	2023	2022	2021 (half jaar)
W-Basis totaal	8,7%	8,0%	15,7%
waarvan W-Basis met afwijking op EP2	6,5%	7,4%	7,9%
W-Detail totaal	3,4%	5,0%	6,3%
waarvan W-Detail met afwijking op EP2	2,4%	4,4%	1,9%
Woningbouw totaal	7,2%	7,2%	14,2%
waarvan Woningbouw totaal met afwijking op EP2	5,3%	6,5%	6,8%
U-Basis totaal	10,2%	11,5%	12,8%
waarvan U-Basis met afwijking op EP2	8,1%	10,7%	10,2%
U-Detail totaal	6,5%	7,0%	5%
waarvan U-Detail met afwijking op EP2	3,3%	5,2%	1%
Utiliteitsbouw totaal	9,6%	10,9%	11%
waarvan Utiliteitsbouw totaal met afwijking op EP2	7,3%	8,8%	8,4%

* Een kritieke afwijking wordt volgens 7.2.6.2 van de BRL9500-W en U geschreven

- bij een niet toegestane afwijking van EP 2
- bij vijf of meer niet kritieke afwijkingen
- bij een afwijking op basis van bepaalde kwalitatieve criteria

Ontwikkeling percentages kritieke afwijkingen 2023 in vergelijking met 2022 (woningbouw, naar afzetcategorie)

Percentages kritieke afwijkingen* naar afzetcategorie Woningbouw	2023	2022	2021 (half jaar)**
0-1.000 rapporten per jaar (totaal)	7,0%	7,4%	
0-1.000 rapporten per jaar (met afwijking op EP2)	5,6%	7,0%	
1.000-10.000 rapporten per jaar (totaal)	5,6%	7,3%	
1.000-10.000 rapporten per jaar (met afwijking op EP2)	5,0%	6,7%	
> 10.000 rapporten per jaar (totaal)	9,6%	7,2%	
> 10.000 rapporten per jaar (met afwijking op EP2)	5,0%	6,2%	

* Een kritieke afwijking wordt volgens 7.2.6.2 van de BRL9500-W en U geschreven

- bij een niet toegestane afwijking van EP 2
- bij vijf of meer niet kritieke afwijkingen
- bij een afwijking op bepaalde kwalitatieve criteria

** gegevens niet opgenomen omdat niet alle Cl's hierover konden rapporteren

In vergelijking tot 2022 scoren de grotere certificaathouders (> 10.000 rapporten) in 2023 met 9,6% kritieke afwijkingen) minder goed dan in 2022 (toen 7.2%) afwijkingen. De middelgrote certificaathouders (van 1.000-10.000 rapporten) doen het in 2023 wat beter dan in 2022.

Percentages kritieke afwijkingen met en zonder top 3 slechts presterende certificaathouders 2023

Vergelijking percentages kritieke afwijkingen* 2023 met en zonder top 3	Met top 3	Zonder top 3
W-Basis totaal	8,7%	5,9%
waarvan W-Basis met afwijking op EP2	6,5%	3,8%
W-Detail totaal	3,4%	3,1%
waarvan W-Detail met afwijking op EP2	2,4%	2,0%
Woningbouw totaal	7,2%	4,9%
Woningbouw met afwijking op EP2	5,3%	3,8%
U-Basis totaal	10,2%	11,5%
waarvan U-Basis met afwijking op EP2	8,1%	7,7%
U-Detail totaal	6,5%	6,5%
U waarvan U-Detail met afwijking op EP2	3,3%	3,3%
Utiliteitsbouw totaal	9,6%	7,7%
waarvan Utiliteitsbouw totaal met afwijking op EP2	7,3%	6,3%

* Een kritieke afwijking wordt volgens 7.2.6.2 van de BRL9500-W en U geschreven

- bij een niet toegestane afwijking van EP 2
- bij vijf of meer niet kritieke afwijkingen
- bij een afwijking op bepaalde kwalitatieve criteria

De invloed van de top 3 (en bij de kleinere CI's soms top 1 of 2 van slechts presterende adviseurs) bedrijven op de totale percentages in de Woningbouw is substantieel. Bij één CI met 9 certificaathouders voor U-basis worden alle kritieke afwijkingen geconstateerd bij twee bedrijven.

N.B. Overigens vormen deze 12 certificaathouders niet de top 12. Dit doordat het aantal gecontroleerde energieprestatie-rapporten per CI sterk verschilt en de top 3 slechts presterende certificaathouders van de ene CI minder slecht kan presteren dan bijvoorbeeld de top 6 van een andere CI. Vermoedelijk is het effect van de “echte” top 12 groter.

